

ข้อเสนอเชิงยุทธศาสตร์การบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน
โรงเรียนแม่สรวยวิทยาคม อำเภอแม่สรวย จังหวัดเชียงราย
Strategic Proposal for Student Care and Support System Management
At Mae Suai Witthayakhom School, Mae Suai District, Chiang Rai Province

นางสาววลัยลักษณ์ ตั้งเจียมศรี

อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก อาจารย์ ดร.ประเวศ เวชชะ

อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม อาจารย์ ดร.พูนชัย ยาวีราช

หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย ตำบลบ้านดู่ อำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย

บทคัดย่อ

การศึกษาอิสระครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาสภาพการบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนแม่สรวยวิทยาคม อำเภอแม่สรวย จังหวัดเชียงราย เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถาม เก็บข้อมูลจากประชากรได้แก่ ครูและผู้บริหารโรงเรียน จำนวน 42 คนและทำการวิเคราะห์ด้วยการใช้ค่าสถิติ ความถี่ 2) เพื่อศึกษาเหตุและปัจจัยสำคัญที่มีผลต่อสภาพการบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนแม่สรวยวิทยาคม อำเภอแม่สรวย จังหวัดเชียงรายเป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ เครื่องมือที่ใช้เป็นกรอบกิจกรรมการสนทนากลุ่ม เก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างที่ได้จากการสุ่มแบบเจาะจง จำนวน 10 คน โดยใช้รูปแบบการสนทนากลุ่ม และทำการวิเคราะห์เนื้อหาสำคัญ 3) เพื่อหาข้อเสนอเชิงยุทธศาสตร์การบริหารจัดการงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนแม่สรวยวิทยาคม อำเภอแม่สรวย จังหวัดเชียงราย เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ เครื่องมือที่ใช้เป็นกรอบกิจกรรมการสนทนากลุ่ม เก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างที่ได้จากการสุ่มแบบเจาะจง จำนวน 10 คน โดยใช้รูปแบบ การสนทนากลุ่ม และทำการวิเคราะห์เนื้อหาสำคัญ ผลการศึกษาพบว่า

1. สภาพการบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนแม่สรวยวิทยาคม อำเภอแม่สรวย จังหวัดเชียงราย โดยรวมมีระดับคุณภาพอยู่ในระดับดีมาก จำแนกเป็นกิจกรรมได้ดังนี้ การวางแผนการดำเนินงานและการดำเนินงานตามแผน อยู่ในระดับดีมาก ส่วนการนิเทศ กำกับ ติดตาม และการประเมินผล อยู่ในระดับดี

2. เหตุและปัจจัยสำคัญที่มีผลต่อสภาพการบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนแม่สรวยวิทยาคม อำเภอแม่สรวย จังหวัดเชียงราย ในแต่ละกิจกรรมเป็นดังนี้ การวางแผนการดำเนินงาน เหตุอันเกิดจากผู้บริหารและปัจจัยสำคัญ ได้แก่ ครู และผู้ปกครอง การดำเนินงานตามแผน เหตุอันเกิดจากผู้บริหารและปัจจัยสำคัญ ได้แก่ ครู ผู้ปกครอง นักเรียน และงบประมาณ การนิเทศ กำกับ ติดตาม เหตุอันเกิดจากผู้บริหารและปัจจัยสำคัญ ได้แก่ ครู ผู้ปกครอง นักเรียน และวัสดุ-อุปกรณ์ และการประเมินผล เหตุอันเกิดจากผู้บริหารและปัจจัยสำคัญ ได้แก่ ครู นักเรียน และผู้ปกครอง

3. ข้อเสนอเชิงยุทธศาสตร์การบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนแม่สรวยวิทยาคม อำเภอแม่สรวย จังหวัดเชียงราย ได้เสนอไว้ 4 ยุทธศาสตร์ดังนี้

3.1 ยุทธศาสตร์การพัฒนางานแนะแนวให้มีประสิทธิภาพ

โครงการ พัฒนางานแนะแนว

3.2 ยุทธศาสตร์การพัฒนาผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษา

โครงการ พัฒนาครูและบุคลากรให้มีความรู้ความสามารถตามบทบาทหน้าที่

3.3 ยุทธศาสตร์การพัฒนาระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนนักเรียนอย่างยั่งยืน

โครงการ ส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมและค่านิยมอันพึงประสงค์

โครงการ ส่งเสริมและพัฒนาทักษะการทำงาน

โครงการ จัดการศึกษาเดินรณรงค์ต่อต้านยาเสพติด

3.4 ยุทธศาสตร์การส่งเสริมการนิเทศ ติดตาม ประเมินผล

โครงการ ส่งเสริมการนิเทศ ติดตาม ประเมินผล

Abstract

This independent study aimed to 1) study the condition of student care and support system management at Mae Suai Witthayakhom school, Mae Suai district, Chiang Rai province. It is the quantitative research by using a questionnaire to collect the data. The population of their study consisted of 42 teachers and administrators then the data were analyzed by using frequency. 2) examine the important causes and factors affecting student care and support system management at Mae Suai Witthayakhom school, Mae Suai district, Chiang Rai province. It is the qualitative research. The focus group was used to collect the data with 10 people as the sample who was selected by the purposive sampling method. The data were systematically analyzed by using the content analysis. 3) study guidelines for the strategic proposal for student care and support system management at Mae Suai Witthayakhom school, Mae Suai district, Chiang Rai province. It is the qualitative research by using focus group to collect the data from the sample of 10 people who were selected by the purposive sampling method then the data were systematically analyzed by using the content analysis. The results of the research were found that;

1. The overall condition of the quality of student care and support system management at Mae Suai Witthayakhom school, Mae Suai district, Chiang Rai province was at the very good level. When classified into the activity, it appeared that the planning, implementation and the implementation based on the plan were done at the very good

level while the supervision, monitoring and evaluation was done at the good level.

2. The important causes and factors affecting student care and support system management at Mae Suai Witthayakhom school, Mae Suai district, Chiang Rai province in each activity were as follows: In the planning and implementation, the cause was the administrator and the important factors were teacher and guardian. In the implementation based on the plan, the cause was the administrator and important factors were teacher, guardian, students and budget. In supervision and monitoring, the cause was the administrator and important factors were teacher, guardian, students including the material and equipment. In the evaluation, the cause was the administrator and important factors were teacher, students and guardian.

3. The strategic proposal for student care and support system management at Mae Suai Witthayakhom school, Mae Suai district, Chiang Rai province were recommended in four strategies as follows:

3.1 Strategy for the effective guidance development

- Guidance Development project

3.2 Strategy for the administrator, teacher and educational personnel development

- Project of ‘Teacher and Educational Personnel Development for Increasing Knowledge and Skill Based on the Job Responsibility’

3.3 Strategy for the sustainable student care and support system development

- Morale, Ethics and Desired Characteristics Promotion project
- Work Skill Development project
- Drug Against Campaign Walk Rally project

3.4 Strategy for the promotion of supervision, monitoring and evaluation

- Supervision, Monitoring and Evaluation Promotion project

บทนำ

ในยุคสังคมโลกเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว ทั้งในด้านสังคม เศรษฐกิจ และความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีที่เชื่อมโยงข้อมูลข่าวสารต่างๆ จากทั่วทุกมุมโลกเข้าด้วยกัน ทำให้แต่ละประเทศไม่สามารถอยู่ได้โดยลำพัง จะต้องพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกัน ซึ่งสังคมโลกปัจจุบันก็เต็มไปด้วยการแข่งขัน ทางด้านเศรษฐกิจ การค้า การลงทุนและอุตสาหกรรม กันสูงมากอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ เพื่อให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงดังกล่าว ประเทศของเราจึงต้องเร่งสร้างภูมิคุ้มกันให้เข้มแข็ง เพื่อเตรียมความพร้อมทั้ง คน สังคม และระบบเศรษฐกิจของประเทศ ให้สามารถปรับตัวเพื่อรองรับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลง โดยมุ่งพัฒนาคนและสังคมไทย

ให้มีคุณภาพ มีโอกาสเข้าถึงทรัพยากร และได้รับประโยชน์จากการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมอย่างเป็นธรรม รวมทั้งสร้างโอกาสทางเศรษฐกิจด้วยฐานความรู้ เทคโนโลยี นวัตกรรม และความคิดสร้างสรรค์ บนพื้นฐานการผลิตและการบริโภคที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม (สำนักงานคณะกรรมการการพัฒนาระบบเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, <http://www.nesdb.go.th/Portals/0/news/plan/p11/plan11.pdf>, 2554) จากสภาพสังคมที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างมากส่งผลกระทบต่อผู้คนที่ทั้งในด้านบวกแล้ว ในด้านลบก็ยังคงส่งผลไม่น้อยเช่นกัน เช่นปัญหาเศรษฐกิจ ปัญหาการระบาดของสารเสพติด ปัญหาครอบครัว ซึ่งปัญหาเหล่านี้ก่อให้เกิดความทุกข์ ความเครียด และการปรับตัวที่ไม่เหมาะสม เป็นต้นส่งผลเสียต่อสุขภาพจิตและสภาพกายของทุกคนที่เกี่ยวข้อง ดังนั้น เพื่อให้ประสบความสำเร็จในการช่วยเหลือนักเรียนหรือเยาวชนของประเทศ จึงต้องอาศัยความร่วมมือจากผู้เกี่ยวข้องทุกภาคส่วนทุกฝ่ายทุกคน โดยเฉพาะบุคลากรในโรงเรียน ที่เป็นหลักสำคัญในการดำเนินการเพื่อดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างใกล้ชิด มีส่วนสำคัญต่อการพัฒนา คุณภาพชีวิตของเด็กและเยาวชนให้เจริญเติบโตเป็นคนดีของสังคมต่อไปในอนาคต (กรอบความคิดระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน, <http://webcache.googleusercontent.com/search?q=cache:RWOIFv2LWp8J:care2556.yangkon.ac.th/file/Syshelp.doc+&cd=2&hl=en&ct=clnk&gl=th>, 2557)

กระทรวงศึกษาธิการ โดยสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานและกรมสุขภาพจิต ได้ตระหนักถึงสภาพปัญหาดังกล่าว และจัดทำระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนขึ้นเพื่อให้มีกระบวนการทำงานที่เป็นระบบ ชัดเจน มีการติดต่อประสานงานกับผู้ที่เกี่ยวข้องทั้งในและนอกสถานศึกษา รวมทั้งหากิจกรรมหรือเครื่องมือต่างๆ ที่มีคุณภาพในการดูแลช่วยเหลือนักเรียนเพื่อส่งผลให้งานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนบรรลุตามวัตถุประสงค์ โดยยึดหลักแนวคิดในการดำเนินงานดังนี้ มนุษย์ทุกคนมีศักยภาพที่จะเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ตลอดชีวิต เพียงแต่ใช้เวลาและวิธีการที่แตกต่างกัน ยิदनักเรียนเป็นสำคัญ ในการพัฒนาเพื่อดูแลช่วยเหลือนักเรียนในด้านการป้องกัน การแก้ไขปัญหาและการส่งเสริม ซึ่งต้องได้รับความร่วมมือจากผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย เพื่อให้การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนประสบความสำเร็จ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2546 : 3) ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนเป็นกระบวนการดำเนินการดูแล และช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษา และหน่วยงานภายนอกสถานศึกษา ที่ต้องร่วมมือกัน โดยมีขั้นตอนในการบริหารจัดการที่ชัดเจนและดำเนินการตามแผนของระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน 5 ขั้นตอน ได้แก่ รู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล การคัดกรอง การส่งเสริมพัฒนา การป้องกัน แก้ไข ช่วยเหลือและการส่งต่อ และเพื่อให้การดำเนินงานประสบผลสำเร็จ ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องต้องเอาใจใส่ดูแลนักเรียนและคอยส่งเสริมให้นักเรียนทุกคนมีขีดความสามารถค้นพบและพัฒนาตนตามศักยภาพของตนเอง ให้มีทักษะชีวิต มีวุฒิภาวะทางอารมณ์ สังคมอยู่ในสังคมอย่างมีความสุข ตลอดจนป้องกัน และมีการบริหารจัดการในการแก้ไขปัญหาให้นักเรียนอย่างเป็นระบบเพื่อไม่ให้กลายเป็น ปัญหาของสังคม (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2547 : 3)

จากนโยบายของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่กำหนดนโยบายให้สถานศึกษาทุกสังกัด ดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างจริงจัง และต่อเนื่อง โดยกำหนดให้ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนเป็นตัวชี้วัดความสำเร็จของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานนั้น ซึ่งสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาทุกแห่งต้องนำนโยบายดังกล่าวมาประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมกับสภาพของโรงเรียนเพื่อให้การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนเป็นไปในทิศทางเดียวกัน มีประสิทธิภาพ รวดเร็ว ถูกต้องตรง

กับสภาพปัญหาที่แท้จริง เป็นระบบ และตรวจสอบได้ สถานศึกษาเป็นหน่วยงานที่ต้องรับผิดชอบในการส่งเสริมคุณภาพชีวิตของผู้เรียนและเป็นตัวช่วยในการแก้ไขปัญหาของสังคม จึงควรนำกระบวนการบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนมาประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมกับบริบทของตนเอง (วิมลชัย ฉัตรรักษา, <http://earticle.plu.ac.th/files/2556/EDU/EDU560196.pdf>, 2556) โรงเรียนเป็นสถาบันการศึกษามีหน้าที่จัดการศึกษาให้กับนักเรียน โดยมีครูเป็นผู้ทำหน้าที่อบรมสั่งสอน เพื่อพัฒนาคนให้เป็นคนดี คนเก่ง และใช้ชีวิตอยู่ในสังคมอย่างมีความสุข แต่ในปัจจุบันครูส่วนใหญ่มุ่งเน้นสอนหนังสือมากกว่าการสอนคนสาเหตุส่วนใหญ่เกิดจากสอนไม่ทัน เพราะตัวชี้วัดที่หลักสูตรกำหนดมีเนื้อหามาก ทำให้การสอนในด้านศีลธรรมลดลงไปเป็นผลให้นักเรียน มีพฤติกรรม ไม่พึงประสงค์และสร้างปัญหาให้กับสังคม ผลกระทบที่สำคัญได้แก่ นักเรียนขาดความสนใจในการเรียน มาโรงเรียนสาย หนีเรียน ก้าวร้าวขาดระเบียบวินัย ปัญหาด้านยาเสพติด ดังนั้นโรงเรียนจึงเป็นองค์การหนึ่งที่มีบทบาทสำคัญในการบริหารจัดการ ในการสร้างเยาวชนให้เป็นไปตามคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของสังคม (จิราพัชร เดชวิชิต, 2554 : 1)

ยุทธศาสตร์สู่ความสำเร็จในการจัดการศึกษา ในสถานศึกษาจำเป็นต้องมียุทธศาสตร์ในการดำเนินงานเพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ ดังนี้ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2543: 39) ยุทธศาสตร์ภาวะผู้นำของผู้บริหาร ยุทธศาสตร์การทำงานเป็นทีม ยุทธศาสตร์การสร้างความตระหนัก และความรู้ความเข้าใจ ยุทธศาสตร์การกำหนดผู้รับผิดชอบ ยุทธศาสตร์การวางแผนและการกำกับดูแล และยุทธศาสตร์การมีส่วนร่วม ดังนั้นเราสามารถเลือกใช้ยุทธศาสตร์ต่างๆเข้ามาช่วยในการบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือของเราให้ประสบผลสำเร็จได้ แต่ที่ผ่านมาโรงเรียนแม่สรวยวิทยาคมได้จัดทำระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนเพื่อสนองนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานและสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาแล้ว แต่ยังไม่เห็นหลักฐานใดแสดงให้เห็นว่าโรงเรียน มีการตรวจสอบ กำกับ ติดตาม หรือมีการสรุปรายงานการบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนหรือไม่ และจากที่ผู้วิจัยได้เข้ามาปฏิบัติงานในโรงเรียนแห่งนี้เป็นเวลา 2 ปีได้สังเกตเห็นว่า การดำเนินงาน ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนยังไม่เป็นระบบเท่าที่ควร และพบว่านักเรียนยังมีพฤติกรรมไม่พึงประสงค์ (รายงานนักเรียนที่ไม่เข้าแถวหน้าเสาธง และนักเรียนหนีเรียน ประจำเดือนตุลาคม 2557)

จากความสำคัญ ของปัญหาที่ปรากฏดังกล่าวข้างต้น ทำให้ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะศึกษายุทธศาสตร์การบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนแม่สรวยวิทยาคม อำเภอแม่สรวย จังหวัดเชียงราย ซึ่งต้องการ ศึกษาคุณภาพสภาพการบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ศึกษาเหตุและปัจจัยที่มีผลต่อสภาพการบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนและเพื่อหาข้อเสนอเชิงยุทธศาสตร์การบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนเพื่อให้สามารถบริหารจัดการช่วยเหลือนักเรียนให้บรรลุผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์ของการจัดการศึกษาซึ่งจะมีผลประโยชน์และคุณค่าต่อการพัฒนาคน สังคมและประเทศชาติให้เจริญก้าวหน้าอย่างยั่งยืนต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพการบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนแม่สรวยวิทยาคม อำเภอแม่สรวย จังหวัดเชียงราย
2. เพื่อศึกษาเหตุและปัจจัยสำคัญที่มีผลต่อสภาพการบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนแม่สรวยวิทยาคม อำเภอแม่สรวย จังหวัดเชียงราย
3. เพื่อหาข้อเสนอเชิงยุทธศาสตร์การบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนแม่สรวยวิทยาคม อำเภอแม่สรวย จังหวัดเชียงราย

ประโยชน์ของการวิจัย

1. ด้านความรู้
ทำให้ทราบสภาพการบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน เหตุและปัจจัยสำคัญที่มีผลต่อสภาพการบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนและได้ข้อเสนอเชิงยุทธศาสตร์ที่เหมาะสม ในการบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน
2. ด้านการนำไปใช้
สามารถนำข้อเสนอเชิงยุทธศาสตร์ที่ได้มาใช้ในการบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในการวางแผนงาน และการจัดโครงสร้างของโรงเรียน

ขอบเขตของการวิจัย

1. ด้านเนื้อหา
 - 1.1 การบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนแม่สรวยวิทยาคม อำเภอแม่สรวย จังหวัดเชียงราย การบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน หมายถึง กระบวนการบริหารจัดการการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนประกอบด้วย 4 กิจกรรมดังนี้
 - 1.1.1 การวางแผนการดำเนินงาน
 - 1.1.2 การดำเนินงานตามแผน
 - 1.1.3 การนิเทศ กำกับ ติดตาม
 - 1.1.4 การประเมินผล
 - 1.2 เหตุและปัจจัยสำคัญที่มีผลต่อการบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนแม่สรวยวิทยาคม อำเภอแม่สรวย จังหวัดเชียงราย
 - 1.2.1 เหตุ หมายถึง การกระทำที่เกิดจากผู้บริหารสถานศึกษา
 - 1.2.2 ปัจจัย หมายถึง ปัจจัยอันเกิดจากคน (Man) งบประมาณ (Money) วัสดุอุปกรณ์ (Material) และการจัดการ (Management)

1.3 ข้อเสนอเชิงยุทธศาสตร์การบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนแม่สรวย
วิทยาคม อำเภอแม่สรวย จังหวัดเชียงราย

1.3.1 กระบวนการกำหนดยุทธศาสตร์

2. พื้นที่การศึกษา

โรงเรียนแม่สรวยวิทยาคม อำเภอแม่สรวย จังหวัดเชียงราย

3. แหล่งข้อมูล

3.1 ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data)

คณะครูและผู้บริหารโรงเรียนแม่สรวยวิทยาคม อำเภอแม่สรวย จังหวัดเชียงราย

3.2 ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data)

รายงานสรุปผลการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนประจำปีการศึกษา 2556
โรงเรียนแม่สรวยวิทยาคม อำเภอแม่สรวย จังหวัดเชียงราย, คำสั่ง, แผนระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน, แผน
ปฏิบัติงานประจำปี 2556-2557

4. ระยะเวลา

4.1 การศึกษาสภาพการบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนแม่สรวยวิทยาคม
อำเภอแม่สรวย จังหวัดเชียงราย ในส่วนที่ย้อนอดีตจะใช้ข้อมูลตั้งแต่ปีการศึกษา 2555-2556 ส่วนในการ
ศึกษาสภาพการศึกษาศาพการบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียน
แม่สรวยวิทยาคม อำเภอแม่สรวย จังหวัดเชียงราย ที่เป็นปัจจุบันจะใช้ข้อมูลปีการศึกษา 2557

4.2 ข้อเสนอเชิงยุทธศาสตร์เพื่อใช้การบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียน
แม่สรวยวิทยาคม อำเภอแม่สรวย จังหวัดเชียงราย ที่ได้จากการศึกษานี้จะอยู่ในช่วงของ
ปีการศึกษา 2558-2560

วิธีดำเนินการวิจัย

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาสภาพการบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนแม่สรวยวิทยาคม
อำเภอแม่สรวย จังหวัดเชียงราย

1. วิธีการดำเนินการศึกษา

ใช้วิธีการดำเนินการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research)

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ครูและผู้บริหารโรงเรียนแม่สรวยวิทยาคมจำนวนทั้งสิ้น
42 คน

3. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

3.1 เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

แบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพการบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียน
แม่สรวยวิทยาคม อำเภอแม่สรวย จังหวัดเชียงราย เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale)

วัดระดับคุณภาพ 5 ระดับ ตามเกณฑ์ดังนี้ ระดับดีเยี่ยม ดีมาก ดี พอใช้และปรับปรุง

3.2 การสร้างเครื่องมือ

3.2.1 วิธีการสร้างเครื่องมือมีขั้นตอนดังนี้

แบบสอบถาม ผู้วิจัยสร้างขึ้นเพื่อใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล จากครูและ ผู้บริหารโรงเรียน มีขั้นตอนการสร้างแบบสอบถาม ดังนี้

3.2.1.1 ศึกษาค้นคว้า แนวคิด ทฤษฎี หลักการ และการบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนจากเอกสารและรายงานการวิจัยที่เกี่ยวข้อง พร้อมทั้งศึกษาวิธีการสร้างแบบสอบถาม ประมวลความรู้ แนวคิดที่ได้จากการศึกษามาสร้างแบบสอบถามให้ครอบคลุมงาน

3.2.1.2 ออกแบบเครื่องมือโดยกำหนด “นิยามเชิงปฏิบัติการ” และสร้างข้อกระทง (ข้อรายการ) ตามกรอบโครงสร้าง (Construct Validity) และเนื้อหา (Content Validity)

3.2.1.3 เมื่อสร้างแบบสอบถามที่ประมวลความรู้ที่จะเป็นขอบเขตและโครงสร้างของแบบสอบถามและนำไปให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบ และนำแบบสอบถามฉบับร่างที่ผ่านอาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อทำการตรวจสอบความเที่ยงตรงตามโครงสร้าง หลังจากนั้นผู้วิจัยนำแบบสอบถามกลับมาแก้ไข ปรับปรุงตามคำแนะนำ

3.2.1.4 แบบสอบถามผ่านการแก้ไขปรับปรุงแล้วนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญและผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 ท่าน เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา และหาค่าดัชนีความสอดคล้อง IOC (Index of Item Objective Congruence) โดยให้ผู้เชี่ยวชาญพิจารณา แล้วนำมาหาค่าเฉลี่ย เลือกข้อคำถามที่มีค่าตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไปถือว่าข้อคำถามที่อยู่ในเกณฑ์ความตรงเชิงเนื้อหาที่ใช้ได้ และผลของการศึกษาคั้งนี้ข้อคำถามมีค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.67 -1.00

3.2.1.5 การหาคุณภาพของเครื่องมือโดยนำแบบสอบถามที่สร้างเสร็จแล้ว ไปใช้เก็บข้อมูลกับประชากรของการศึกษาต่อไป

4. วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

4.1 นำหนังสือจากมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงรายเพื่อขอความอนุเคราะห์การเก็บข้อมูลจากครูและผู้บริหารโรงเรียนแม่สรวยวิทยาคม อำเภอแม่สรวย จังหวัดเชียงราย

4.2 ประสานด้วยตนเอง เพื่อขอความอนุเคราะห์การเก็บข้อมูลข้อมูลจากครูและผู้บริหารโรงเรียนแม่สรวยวิทยาคม อำเภอแม่สรวย จังหวัดเชียงราย ปีการศึกษา 2557 ในการเก็บข้อมูลผู้วิจัยเก็บข้อมูลใน 3 ลักษณะคือจากการแจกแบบสอบถาม การสัมภาษณ์และการวิเคราะห์จากเอกสารโดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บข้อมูลพร้อมทั้งรับคืนด้วยตนเองจำนวน 42 ฉบับ ผู้วิจัยเก็บรวบรวมแบบสอบถามด้วยตนเอง

ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาตรวจสอบแล้วนำไปวิเคราะห์ทางสถิติ

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามมาตรวจสอบความสมบูรณ์ แล้วทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปเพื่อคำนวณค่าสถิติ ดังนี้

5.1 แบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพการบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียน

แม่สรวยวิทยาคม อำเภอแม่สรวย จังหวัดเชียงราย โดยการคำนวณหาค่าความถี่และแปลความหมายโดยใช้เกณฑ์ดังนี้ คือ ดีเยี่ยม ดีมาก ดี พอใช้ และ ปรับปรุง

ขั้นตอนที่ 2 ศึกษาเหตุและปัจจัยสำคัญที่มีผลต่อสภาพการบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนแม่สรวยวิทยาคม อำเภอแม่สรวย จังหวัดเชียงราย

1. วิธีการดำเนินการศึกษา

ใช้วิธีการดำเนินการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research)

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

2.1 ประชากรที่ใช้ในการศึกษาเป็นผู้บริหารและครูโรงเรียนแม่สรวยวิทยาคม อำเภอแม่สรวย จังหวัดเชียงราย จำนวนทั้งสิ้น 42 คน

2.2 ตัวอย่างที่ใช้ในการสนทนากลุ่ม เป็นครูและผู้บริหารโรงเรียนแม่สรวยวิทยาคม อำเภอแม่สรวย จังหวัดเชียงราย จำนวน 10 คน จำแนกเป็นผู้บริหารโรงเรียน จำนวน 1 คน หัวหน้าระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-6 จำนวน 3 คน และครูที่ปรึกษาระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-6 จำนวน 6 คน ที่ได้มาโดยวิธีการสุ่ม แบบเจาะจง

3. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

3.1 เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

แบบการสนทนากลุ่ม (Focus group) เรื่อง เหตุและปัจจัยสำคัญที่มีผลต่อสภาพการบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนแม่สรวยวิทยาคม อำเภอแม่สรวย จังหวัดเชียงราย

4. วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงคุณภาพโดยการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) โดยจัดกลุ่มสนทนาที่ห้องประชุมโรงเรียนแม่สรวยวิทยาคม อำเภอแม่สรวย จังหวัดเชียงราย โดยในกลุ่มสนทนาประกอบด้วย ผู้บริหาร จำนวน 1 คน หัวหน้าระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-6 จำนวน 3 คน และครูที่ปรึกษาระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-6 จำนวน 6 คน ผู้ดำเนินการสัมภาษณ์ 1 คน ผู้จดบันทึก 1 คน เจ้าหน้าที่บริการทั่วไป 1 คน บันทึกโดยการจดบันทึกและบันทึกเสียง

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

แบบการสนทนากลุ่ม (Focus group) เรื่อง เหตุและปัจจัยสำคัญที่มีผลต่อสภาพการบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนแม่สรวยวิทยาคม อำเภอแม่สรวย จังหวัดเชียงราย ใช้การวิเคราะห์เนื้อหาสำคัญ (Content Analysis) และสรุปเป็นความเรียงแล้วถอดออกมาเป็นผังก้างปลา

ขั้นตอนที่ 3 ข้อเสนอเชิงยุทธศาสตร์การบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนแม่สรวยวิทยาคม อำเภอแม่สรวย จังหวัดเชียงราย ควรเป็นอย่างไร

1. วิธีการดำเนินการศึกษา

ใช้วิธีการดำเนินการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research)

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

2.1 ประชากรที่ใช้ในการศึกษาเป็นผู้บริหารและครูโรงเรียนแม่สรวยวิทยาคม อำเภอแม่สรวย จังหวัดเชียงราย จำนวนทั้งสิ้น 42 คน

2.2 ตัวอย่างที่ใช้ในการสนทนากลุ่ม เป็นครูและผู้บริหารโรงเรียนแม่สรวยวิทยาคม อำเภอแม่สรวย จังหวัดเชียงราย จำนวน 10 คน จำแนกเป็นผู้บริหารโรงเรียน จำนวน 1 คน หัวหน้าระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-6 จำนวน 3 คน และครูที่ปรึกษาระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-6 จำนวน 6 คน ที่ได้มาโดยวิธีการสุ่ม แบบเจาะจง

3. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

3.1 เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

แบบการสนทนากลุ่ม (Focus group) เรื่อง ข้อเสนอเชิงยุทธศาสตร์การบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนแม่สรวยวิทยาคม อำเภอแม่สรวย จังหวัดเชียงราย

4. วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงคุณภาพโดยการสนทนากลุ่ม(Focus Group Discussion) โดยจัดกลุ่มสนทนาที่ห้องประชุมโรงเรียนแม่สรวยวิทยาคม อำเภอแม่สรวย จังหวัดเชียงราย โดยในกลุ่มสนทนาประกอบด้วย ผู้บริหาร จำนวน 1 คน หัวหน้าระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-6 จำนวน 3 คน และครูที่ปรึกษาระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-6 จำนวน 6 คน ผู้ดำเนินการสัมภาษณ์ 1 คน ผู้จัดบันทึก 1 คน เจ้าหน้าที่บริการทั่วไป 1 คน บันทึกโดยการจดบันทึกและบันทึกเสียง

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

แบบการสนทนากลุ่ม (Focus group) เรื่อง ข้อเสนอเชิงยุทธศาสตร์การบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนแม่สรวยวิทยาคม อำเภอแม่สรวย จังหวัดเชียงราย ใช้การวิเคราะห์เนื้อหาสำคัญ (Content Analysis) และสรุปเป็นความเรียง

สรุปผลการวิจัย

1. สภาพการบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน

ระดับคุณภาพการบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนแม่สรวยวิทยาคม อำเภอแม่สรวย จังหวัดเชียงราย โดยรวมมีระดับคุณภาพอยู่ในระดับดีมาก จำแนกเป็นกิจกรรม พบว่า การวางแผน การดำเนินงานและการดำเนินงานตามแผน อยู่ในระดับดีมาก ส่วน การนิเทศ กำกับ ติดตาม และการประเมินผล อยู่ในระดับดี

2. เหตุและปัจจัยสำคัญที่มีผลต่อสภาพการบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน

เหตุและปัจจัยสำคัญที่มีผลต่อสภาพการบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนแม่สรวยวิทยาคม อำเภอแม่สรวย จังหวัดเชียงราย ในแต่ละกิจกรรมเป็นดังนี้ การวางแผนการดำเนินงาน ได้แก่ ผู้บริหาร ครู และผู้ปกครอง การดำเนินงานตามแผน ได้แก่ ผู้บริหาร ครู ผู้ปกครอง นักเรียน และงบประมาณ การนิเทศ กำกับ ติดตาม ได้แก่ ผู้บริหาร ครู ผู้ปกครอง นักเรียน และวัสดุ – อุปกรณ์ และการประเมินผล ได้แก่ ผู้บริหาร ครู ผู้ปกครอง และนักเรียน

3. ข้อเสนอเชิงยุทธศาสตร์การบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน

ผู้วิจัยจึงได้ข้อเสนอเชิงยุทธศาสตร์การบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียน

แม่สรวยวิทยาคม อำเภอแม่สรวย จังหวัดเชียงราย ดังนี้

- 3.1 ยุทธศาสตร์การพัฒนางานแนะแนวให้มีประสิทธิภาพ
โครงการพัฒนางานแนะแนว
- 3.2 ยุทธศาสตร์การพัฒนาผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษา
โครงการพัฒนาครูและบุคลากรให้มีความรู้ความสามารถตามบทบาทหน้าที่
- 3.3 ยุทธศาสตร์การพัฒนาระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนนักเรียนอย่างยั่งยืน
 - 3.3.1 โครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมและค่านิยมอันพึงประสงค์
 - 3.3.2 โครงการส่งเสริมและพัฒนาทักษะการทำงาน
 - 3.3.3 โครงการจัดการศึกษาเดินรณรงค์ต่อต้านยาเสพติด
- 4. ยุทธศาสตร์การส่งเสริมการนิเทศ ติดตาม ประเมินผล
 - 4.1 โครงการส่งเสริมการนิเทศ ติดตาม ประเมินผล

อภิปรายผล

การศึกษาครั้งนี้พบประเด็นที่สำคัญของสภาพการบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน และเหตุและปัจจัยสำคัญที่มีผลต่อสภาพการบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนแม่สรวยวิทยาคม อำเภอแม่สรวย จังหวัดเชียงราย ผู้ศึกษาเห็นว่าควรนำมาอภิปรายผลดังนี้

1. ระดับคุณภาพของการบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนแม่สรวยวิทยาคม อำเภอแม่สรวย จังหวัดเชียงราย ครูและผู้บริหารมีความคิดเห็น พิจารณาโดยรวมมีคุณภาพอยู่ในระดับดีมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ กระทรวงศึกษาธิการ ได้ประสานความร่วมมือกับกรมสามัญศึกษา กรมวิชาการ และกรมสุขภาพจิต กระทรวงสาธารณสุข จัดทำระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนขึ้นตั้งแต่ปี 2543 เป็นต้นมา ต่อมาสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้กำหนดนโยบายให้สถานศึกษาทุกแห่งในสังกัดดำเนินงานจัดระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างมีประสิทธิภาพ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2547 : คำชี้แจง) จึงทำให้สถานศึกษาดำเนินการบริหาร จัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยรวมอยู่ในระดับดีมาก ผลการวิจัยนี้แสดงให้เห็นถึงความตระหนัก ความเอาใจใส่ ในการรับนโยบายมาบริหารจัดการอย่างเคร่งครัดของสถานศึกษาแต่ละแห่ง ซึ่งมีงานวิจัยของ เอกชัย ธิบุทธิชัย (2555 : 95) ได้ศึกษาเรื่อง สภาพการบริหารและการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ตามการรับรู้ของผู้บริหารและครู ในโรงเรียนการกุศล ของวัดพระพุทธศาสนา จังหวัดราชบุรี ซึ่งผลการวิจัยพบว่า สภาพการบริหารและการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนการกุศลของวัดพระพุทธศาสนา จังหวัดราชบุรี ในภาพรวมและรายด้านทุกด้านอยู่ในระดับมาก และยังมีงานวิจัยของวีระ โอบอ้อม (2549 : 100) ได้ศึกษาเรื่อง การบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน อำเภอบ้านลาด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเพชรบุรี เขต 2 ซึ่งผลการวิจัย พบว่า ครูในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน อำเภอบ้านลาด สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเพชรบุรี เขต 2 มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือ นักเรียน โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ส่วนใหญ่อยู่ในระดับมาก ส่วนด้านการนิเทศ กำกับ ติดตาม อยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ การนิเทศ กำกับ ติดตาม มีการปฏิบัติ ยังไม่เป็นระบบและไม่ต่อเนื่องเพราะครูขาดความรู้และวิธีการที่จะนำแบบประเมินไปใช้อาจเนื่อง

มาจาก ความไม่ชัดเจนและไม่ต่อเนื่องของกระบวนการทำงาน ทำให้ผู้ที่ได้รับ มอบหมายขาดความจริงจังที่จะประเมิน

2. เหตุและปัจจัยสำคัญที่มีผลต่อสภาพการบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนแม่สรวยวิทยาคม อำเภอแม่สรวย จังหวัดเชียงราย ได้แก่ ผู้บริหาร ครู นักเรียน ผู้ปกครอง วัสดุ-อุปกรณ์ และงบประมาณ ซึ่งกรมสุขภาพจิต กระทรวงสาธารณสุข (2554 : 16-18) ได้กล่าวถึงปัจจัยสำคัญที่มีผลต่อประสิทธิภาพของการดำเนินงานตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ดังนี้

2.1 ผู้บริหารโรงเรียน รวมทั้งผู้ช่วยผู้บริหารของโรงเรียนต่างตระหนักถึงความสำคัญของการดูแลช่วยเหลือนักเรียนและให้การสนับสนุนการดำเนินงานหรือร่วมกิจกรรมตามความเหมาะสมอย่างสม่ำเสมอ

2.2 ครูทุกคนและผู้เกี่ยวข้องจำเป็นต้องมีความตระหนัก ในความสำคัญของระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน และมีทัศนคติที่ดีต่อนักเรียน มีความสุขที่จะพัฒนานักเรียนในทุกด้าน

2.3 คณะกรรมการหรือคณะทำงานทุกคณะ ต้องมีการประสานงานกันอย่างใกล้ชิด และมีการประชุมในแต่ละคณะอย่างสม่ำเสมอตามที่กำหนด

2.5 ครูที่ปรึกษาเป็นบุคลากรหลักในการดำเนินงาน โดยต้องได้รับความร่วมมือจากครูทุกคนในโรงเรียน รวมทั้งการสนับสนุนในเรื่องต่าง ๆ จากโรงเรียน

2.5 การอบรมให้ความรู้และทักษะรวมทั้งการเผยแพร่ข้อมูล ความรู้แก่ครูที่ปรึกษาหรือผู้ที่เกี่ยวข้องในเรื่องที่เอื้อประโยชน์ต่อการดูแลช่วยเหลือนักเรียนเป็นสิ่งที่จำเป็น โดยเฉพาะเรื่องทักษะการปรึกษาเบื้องต้น และแนวทางการแก้ไขปัญหาต่างๆ ของนักเรียน ซึ่งโรงเรียนควรดำเนินการอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ

จะเห็นได้ว่าปัจจัยด้านงบประมาณไม่ได้กล่าวถึงในปัจจัยสำคัญที่มีผลต่อประสิทธิภาพของการดำเนินงานตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน อาจเนื่องจากส่วนกลางได้จัดสรรงบประมาณรวม อยู่ในงบประมาณประจำปีให้กับสถานศึกษาแล้ว

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะ การนำผลการวิจัยไปใช้

จากผลการศึกษาสภาพการบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน เหตุและปัจจัยสำคัญที่มีผลต่อสภาพการบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน และข้อเสนอเชิงยุทธศาสตร์ การบริหาร จัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนแม่สรวยวิทยาคม อำเภอแม่สรวย จังหวัดเชียงราย ผู้ศึกษามีข้อเสนอแนะเพื่อใช้ในการบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนให้มีประสิทธิภาพ ดังนี้

1. สถานศึกษาควรนำข้อเสนอเชิงยุทธศาสตร์ที่ได้มาใช้ในการบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในการวางแผนงาน และการจัดโครงสร้างของโรงเรียนและจัดสรรงบประมาณตามแผนงานและตามโครงการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนให้เพียงพอต่อการดำเนินงาน

2. ครูควรมีการประชุม อบรม สัมมนา เกี่ยวกับความรู้ ความเข้าใจในการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

เพื่อให้คณะครูมีความรู้ความเข้าใจและมีการดำเนินงานช่วยเหลือนักเรียนอย่างมีประสิทธิภาพ และ ควรมีการติดตามผลการดำเนินงานเป็นระยะอย่างต่อเนื่อง รวมทั้งนำผลการติดตามประเมินผลมาใช้เป็นข้อมูลในการวางแผนและปรับปรุงการดำเนินงานในแต่ละภาคเรียน

3. ผู้บริหารควรมีหลักการบริหารงานโดยเน้นหลักการมีส่วนร่วม และการทำงานเป็นทีม เพื่อให้การทำงานมีประสิทธิภาพ

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

จากผลการศึกษาสภาพการบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน เหตุและปัจจัยสำคัญที่มีผลต่อสภาพการบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน และข้อเสนอเชิงยุทธศาสตร์ การบริหาร จัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนแม่สรวยวิทยาคม อำเภอแม่สรวย จังหวัดเชียงราย ผู้ศึกษามีข้อเสนอแนะการศึกษาครั้งต่อไปดังนี้

1. ควรทำการศึกษารูปแบบการพัฒนาการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษา เพื่อให้เป็นรูปแบบที่ดีและเหมาะสมกับนักเรียน

2. ควรศึกษาเจตคติของผู้ปกครองที่มีต่อการบริหารจัดการระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ของสถานศึกษาเพื่อนำ ข้อมูลมาปรับปรุงและพัฒนาการบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

รายการอ้างอิง

- กรอบความคิดระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน. สืบค้นเมื่อ วันที่ 7 กันยายน 2557, จาก <http://webcache.googleusercontent.com/search?q=cache:RWOFv2LWp8J:care2556.yangkon.ac.th/file/Syshelp.doc+&cd=2&hl=en&ct=clnk&gl=th>.
- กรมสุขภาพจิต กระทรวงสาธารณสุข. (2546). **คู่มือครูที่ปรึกษาระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน**. กรุงเทพมหานคร: ยูเร็นสอิมเมจกรุ๊ป.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2546). **โครงการหนึ่งอำเภอ หนึ่งโรงเรียนในฝัน**. กรุงเทพฯ: สถาบันราชภัฏสวนดุสิต.
- จิราพัชร เดชวิชุด. (2554). **การบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนในจังหวัดปราจีนบุรี**. (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์. กรุงเทพฯ.
- วิลลชัย ฉัตรรักษา. (2556). **การบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนตามวงจรเดมมิง กลุ่มเครือข่ายแม่เป็น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 2 จังหวัดนครสวรรค์**. สืบค้นเมื่อ วันที่ 7 กันยายน 2557, จาก <http://earticle.plu.ac.th/files/2556/EDU/EDU560196.pdf>.

- วีระ โอบอ้อม. (2549). **การบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน อำเภอบ้านลาด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเพชรบุรี เขต 2.** (ปริญาณิพนธ์ การศึกษามหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. กรุงเทพฯ.
- สำนักงานคณะกรรมการการพัฒนาระบบราชการและสังคมแห่งชาติ. (2554). **แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 (พ.ศ. 2555-2559).** สืบค้นเมื่อ วันที่ 13 มิถุนายน 2557, จาก <http://www.nesdb.go.th/Portals/0/news/plan/p11/plan11.pdf>.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2543). **แนวทางการประเมินคุณภาพภายในสถาน: เพื่อพร้อมรับการประเมินภายนอก.** กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์พิมพ์ดี.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2546). **สาระระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน.** กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชวนพิมพ์.
- _____. (2547). **แนวทางการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษา.** กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์ (ร.ส.พ).
- เอกชัย ธิปัตย์. (2555). **สภาพการบริหารและการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ตามการรับรู้ของผู้บริหารและครู ในโรงเรียนการกุศล ของวัดพระพุทธศาสนา จังหวัดราชบุรี.** (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง. สืบค้น จาก ฐานข้อมูล งานวิจัย ThaiLis Digital Collection.